

VASTUULLISEN Sijoittamisen RAPORTTI

2020 — ENSIMMÄINEN VUOSIPUOLISKO

S-Pankki

FIM

SISÄLLYS

1	Johdanto	1
	1.1 Vastuullisuus sijoittamisessa	1
2	Tuotteet	2
3	Vaikuttaminen	2
	3.1 Yritystapaamiset	2
	3.2 Yhteisvaikuttaminen	2
	3.3 Yhtiökokoukset	4
	3.4 Suora yhtiövaikuttaminen	5
4	Rahastojen vastuullisuusraportit	6
5	Rahastojen hiilijalanjäljet	6
6	Vaikuttavuussijoittaminen	6
7	Ilmastonmuutos ja sijoittaminen	7
	Liitteet	8

1 JOHDANTO

Ensimmäinen vuosipuolisko ja koronavirus ovat muistuttaneet meitä siitä, miten tärkeää on varautua uudentyypisiin maailmanlaajuisiin uhkiin. Ilmastonmuutoksen tiedetään olevan merkittävä uhka, jonka vaikutukset jakautuvat useille vuosikymmenille. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla teimme merkittäviä panostuksia ja uudistuksia, jotta olisimme paremmin varautuneita ilmastonmuutokseen ja vahvemmin mukana ratkaisemassa sitä.

Julkaisimme toukokuussa **S-Pankin Varallisuudenhoidon ilmastostrategian**, joka kuvaa miten me varainhoitajana huomioimme ilmastonmuutoksen sijoitustoiminnassamme ja miten me työllämme pyrimme olemaan osa ilmastonmuutoksen ratkaisua. Ilmastostrategian julkaisun yhteydessä tiukensimme myös poissulkukriteereitämme sähköyhtiöiden osalta. Emme jatkossa sijoita sähköyhtiöihin, joiden liikevaihdosta yli viidennes tulee hiilellä tuotetusta energiasta, ellei yrityksellä ole uskottavaa suunnitelmaa vähentää riippuvuutta hiilestä. Toimme myös markkinoille uuden FIM Fossiiliton Eurooppa ESG -rahaston, joka ei sijoita lainkaan fossiilisiin polttoaineisiin. Rahastoa myydään myös S-Rahasto Fossiiliton Eurooppa -nimellä.

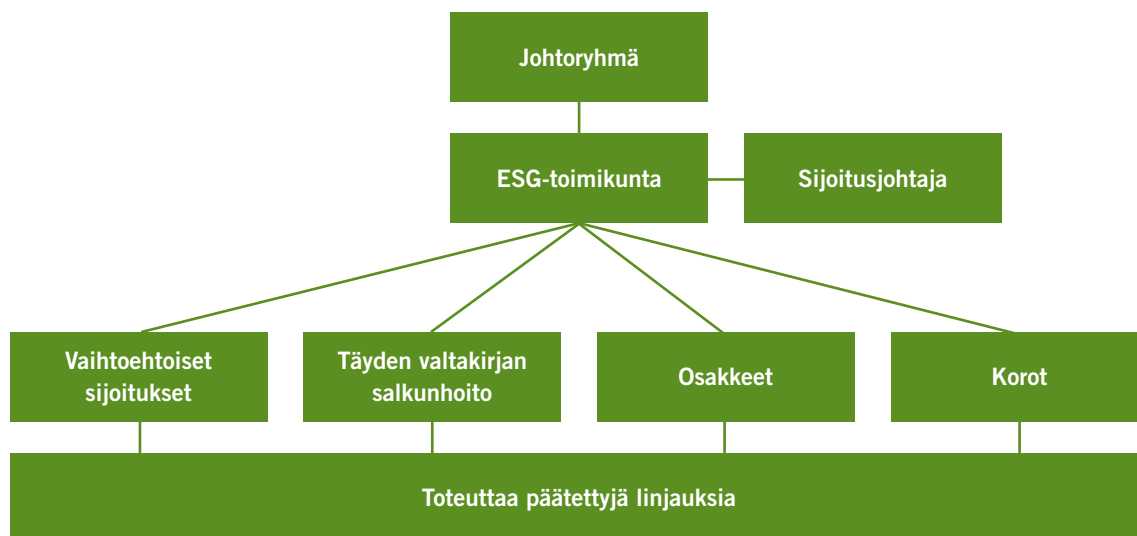
Yllä mainittujen muutosten ja uudistusten lisäksi julkaisimme myös **Vastuullisen kiinteistö- ja metsäsijoittamisen periaatteet**, jotka kuvaavat miksi ja miten toteutamme vastuullista sijoittamista kiinteistö- ja metsäsijoitustoiminnassa.

Viimeisimpänä uudistuksena olemme kehittäneet rahastokohtaiset vastuullisuusraportit, jotka julkaistaan neljännesvuosittain.

Tässä vastuullisen sijoittamisen raportissa kerrotaan tarkemmin, mitä S-Pankin Varallisuudenhoitoliiketoiminta teki vastuullisen sijoittamisen saralla vuoden 2020 ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

1.1 Vastuullisuus sijoittamisessa

Vastuullinen sijoittaminen ei ole erillinen asia, vaan olennainen osa sijoituspäätöksiämme. Tätä kuvastaa esimerkiksi organisoitumisemme (Kuva 1), jossa ei ole erillistä vastuullisen sijoittamisen osastoa. Olemme luoneet toimivan prosessin, jossa jokainen sijoituspäätöksiä tekevä henkilö vastaa osaltaan vastuullisuuden integroinnista sijoituspäätöksiin. Näin voimme varmistaa, että relevantit asiat todella tulevat huomioiduksi päätöksenteossa. Salkunhoidosta vastaava sijoitusjohtaja vastaa kokonaisuudesta.

Kuva 1

Yritysten toiminta vaikuttaa laajasti niiden sidosryhmiin, kuten työntekijöihin, asiakkaisiin, alihankkijoihin, ympäristöön ja koko yhteiskuntaan. Näillä vaikutuksilla on merkitystä myös yritysten omaan taloudelliseen menestyk-

seen. Siksi ei ole yhdentekevää, miten yritykset toimivat. Tämän vuoksi arvioimme sijoitusanalyysissä ja -päätöksissä mahdollisimman hyvin relevantit vastuullisuusnäkökulmat.

Periaatteet, joiden mukaan vastuullisuus huomioidaan sijoitustoiminnassamme ja omistajavaikuttamisessa, on kuvattu vastuullisen sijoittamisen periaatteissa ja omistajapolitiikassa. Nämä löytyvät osoitteesta www.fim.com.

2 TUOTTEET

Käyttämämme vastuullisen sijoittamisen strategiat kattavat osake- ja korkorahastomme sekä enimmäkseen näihin sijoittavat yhdistelmärahastomme. Näin ollen kaikki rahastomme ovat vastuullisia. FIM Vastuullisuus Plus -rahastoperheen rahastoissa vastuullisuus on viety vielä yleisiä vastuullisen sijoittamisen periaatteitamme pidemmälle. Toimme vuoden 2020 alkupuoliskolla yhden uuden rahaston tähän tuoteperheeseen.

Uusi rahastomme **FIM Fossiiliton Eurooppa ESG** on fossiilisista polttoaineista vapaa rahasto, joka sijoittaa pääasiassa Euroopassa noteerattuihin yrityksiin ja painottaa sijoituksissaan yhtiöitä, jotka ovat hyvissä asemassa, kun yhteiskunnat siirtyvät kohti vähähiilistä vaihetta. Rahasto ei sijoita lainkaan yhtiöihin, joiden liiketoiminta perustuu fossiilisiin polttoaineisiin, kuten öljyyn, maakaasuun tai kivihiiileen.

Edellä mainitun rahaston lisäksi FIM Vastuullisuus Plus -rahastoperheeseen kuuluu viisi jo aiemmin lanseerattua rahastoa: vihreisiin joukkovelkakirjoihin eli green bondeihin sijoittava **FIM IG Green ESG**, kehittyvien markkinoiden osakkeisiin sijoittava **FIM Kehittyvät Markkinat ESG**, passiivinen eurooppalainen osakerahasto **FIM Passiivinen Eurooppa ESG**, eurooppalaisten matalan luottoluokituksen yhtiöiden liikkeeseen laskemiin korkoinstrumentteihin sijoittava **FIM European HY ESG** sekä USA:han sijoittava passiivinen osakerahasto **FIM Passiivinen USA ESG**.

3 VAIKUTTAMINEN

3.1 Yritystapaamiset

Vaikuttaminen on tärkeää ja sijoittajalla on siihen erinomainen mahdollisuus. Vaikutamme sijoituskohteisiimme monin tavoin. Kaikkein yksinkertaisimmillaan vaikuttaminen tapahtuu yritysjohdon normaaleissa tapaamisissa, tiedonhankinnan yhteydessä. Esittämällä kysymyksiä ESG-asioista eli ympäristöön, yrityksen sosiaaliseen vastuuseen ja hallintotapaan liittyvistä teemoista, välittyy yritysjohdolle viesti siitä, että koemme asiat merkityksellisiksi.

3.2 Yhteisvaikuttaminen

Erilaiset sijoittajien yhteisvaikuttamiset ovat myös hyvä keino vaikuttaa yrityksiin. Vaikuttaminen voi olla proaktiivista tai reaktiivista, ja se voi kohdistua johonkin teemaan tai yksittäiseen ongelmaan. Olemme mukana neljässä yhteisvaikuttamisessa.

Climate Action 100+ on sijoittajien vuoden 2017 lopussa käynnistämä viisivuotinen aloite. Aloitteessa vaikutetaan systemaattisesti yrityksiin, jotka ovat merkittävimpiä kasvihuonekaasupäästöjen aiheuttajia ja siten avainasemassa Pariisin ilmastopimuksen toteuttamisessa. Vaikuttamisen kohteena on yli 160 yritystä ympäri maailmaa.

Hanke on kasvanut yhdeksi maailman suurimmista sijoittaja-aloitteista ja hankkeessa on tällä hetkellä mukana yli 450 sijoittajaa, joiden yhteenlasketut sijoitettavat varat ovat noin 40 000 miljardia Yhdysvaltain dollaria.

Aloitteen tarkoituksena on saada kohdeyritysten johto:

- Luomaan hallintomalli, jossa yrityksen hallituksella on vastuu ilmastomuutokseen liittyvien riskien ja mahdollisuuksien huomioimisesta ja seurannasta
- Vähentämään päästöjä oman toiminnan lisäksi yrityksen koko arvoketjussa niin, että tavoitteet ovat linjassa Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden kanssa
- Tuottamaan tietoa toimintansa vaikutuksista ilmastomuutokseen sijoittajien päätöksenteon tueksi TCFD:n suositusten mukaisesti

Syksyllä 2019 julkaistiin ensimmäinen julkinen raportti Climate Action 100+:n aloitteen edistymisestä. Raportti on Climate Action 100+:n ensimmäinen seurantaraportti ja toimii vertailuna tuleville raporteille.

Muutamia esimerkejä Climate Action 100+ aloitteen saavutuksista tähän mennessä ovat vaikuttamisen kohteena olevien yhtiöiden, muun muassa Southern Companyn sekä Royal Dutch Shellin, julkaisemat tavoitteet olla hiili-neutraaleja 2050 mennessä. Rolls-Royce vuorostaan on asettanut tavoitteen, että heidän toimintansa on hiilineutraalia 2030 mennessä.

Lisää tietoa aloitteesta löytyy osoitteesta climateaction100.org.

Mining & Tailings Safety -hankkeessa sijoittajien yhteisvaikuttaminen sai alkunsa viimeaikaisten, lukuisia ihmishenkiä vaatineiden ja kymmeniä miljardeja euroja taloudellisia tappioita aiheuttaneiden onnettomuuksien seurauksena. Onnettomuudet ovat liittyneet kaivosjätettä säilövien altaiden murtumiseen. Altaita arvioidaan olevan maailmassa noin 18 000, joista noin 3 500:n arvioidaan olevan aktiivisia.

Vaikuttamistyötä hallinnoi Englannin kirkon eläkerahasto yhdessä ruotsalaisten AP-rahastojen eettisen neuvoston kanssa. Aloitteessa vaaditaan riippumattoman ja julkisen kansainvälisen monitorointi- ja luokitusjärjestelmän perustamista kaivosyhtiöiden jätealtille. Samalla vaaditaan jätealtilden vuosittaisia auditointeja ja varmistuksia siitä, että turvallisuusstandardeja noudatetaan. Tiedot kaikista altaista tulisi ylläpitää julkisessa tietokannassa.

Vaikuttaminen laitettiin liikkeelle lähestymällä liki 700 yhtiötä maailmanlaajuisesti vaatien näiltä tietoa kaivosjätealtiltaista.

- Tietojen tulee olla hallituksen puheenjohtajan ja/tai toimitusjohtajan vahvistamia ja niiden tulisi olla saatavilla yrityksen verkkosivuilla
- Informaation tulee sisältää tieto kaikista altaista, joihin yhtiö millään lailla liittyy
- Yritysten tulee lähettää tieto täytetystä informaatiosta vaikuttamishjelman koordinaattorille

Vaikuttamisen puitteissa on otettu yhteyttä kaiken kaikkiaan 726 yhtiöön.

Huhtikuun 2020 loppuun mennessä 45 maailman 50 suurimmasta kaivosyhtiöstä oli julkistanut vaaditut tiedot. Monen tuhannen altaan tiedot ovat jo julkisesti saatavilla. Lähetettyjen kyselyjen perusteella voidaan toistaiseksi todeta, että 340 yhtiötä on vastannut. 187 yhtiötä on ilmoittanut, ettei heillä ole kyseisenkaltaisia altaita. 153 yhtiötä on vahvistanut, että heillä on altaita. 42 yhtiötä ei ole vielä julkistanut tietoa verkkosivuillaan tai on pyytänyt lisää aikaa julkistamiselle. 386 yhtiötä ei ole vielä vastannut vaatimuksiin. Kaivosteollisuudessa yhtiöt, jotka edustavat noin 86 prosenttia toimialan markkina-arvosta, ovat toistaiseksi vastanneet vaatimuksiin.

Monet suuret kaivosyhtiöt ovat myötämielisiä ja positiivisesti mukana kaivosjätteiden varastointialtaisiin liittyvien ongelmien ratkaisemisessa, koska monessa tapauksessa kyseessä on "license to operate" -tyyppinen tilanne. Paitsi ihmishenkien menetyksiä ja muuta inhimillistä kärsimystä, onnettomuudet aiheuttavat potentiaalisesti kymmenien miljardien eurojen taloudellisia tappioita.

Lisätietoa aloitteesta löytyy osoitteesta churchofengland.org/investor-miningtailings-safety-initiative.

Tobacco-Free Finance Pledge on Tobacco Free Portfolios -organisaation liikkeelle laittama aloite, joka tekee työtä sen eteen, että finanssisektori lopettaa tupakkayhtiöihin sijoittamisen sekä niiden rahoittamisen ja vakuuttamisen.

S-Pankin Varallisuudenhoitoliiketoiminta liittyi aloitteeseen alkuvuonna 2019. Seuraavassa käydään tarkemmin läpi Tobacco-Free Finance -aloitteen pyrkimyksiä ja tavoitteita hieman tarkemmin.

Aloite nostaa esille sellaisia finanssi-instituutioita, jotka ovat ottaneet käyttöön tupakan valmistajia poissulkevia strategioita ja kannustaa muita ottamaan heistä mallia.

Aloite myös kannustaa finanssisektoria ottamaan aktiivisen roolin YK:n asettamien globaalien kestävän kehityksen tavoitteiden, kuten SDG 3: terveys ja hyvinvointi ja SDG 17: yhteistyö, saavuttamisessa, WHO:n raamisopimusta tupakoinnin rajoittamiseksi unohtamatta.

Aloite nostaa tietoisuutta toimialan sisällä finanssisektorin tärkeästä roolista tupakattoman maailman saavuttamisessa sekä kannustaa harkitsemaan uudelleen ja katkaisemaan erilaiset finanssi- ja liikesuhteet tupakkayhtiöiden kanssa. Lisäksi aloite kannustaa tupakanvastaisten linjausten käyttöönottoon finanssisektorilla.

Aloite pyrkii tuomaan esille, että tupakka-ala poikkeaa muista toimialoista. Tupakka on tuotteena sellainen, että turvallista käytön määrää ei ole, eikä vaikuttaminen tupakkayhtiöihin ole mahdollista.

On syytä huomata, että esimerkiksi YK:n Global Compact -aloite, jota useat varainhoitajat sanovat seuraavansa, on poissulkenut tupakan valmistajat aloitteen piiristä. Syy poissulkemiselle on näkemys, jonka mukaan tupakanvalmistajien toiminta on täysin perinpohjaisesti aloitteen tavoitteita vastaan.

Rahastomme eivät ole useaan vuoteen tehneet suoria sijoituksia tupakan valmistajiin, koska yhtiöt kuuluvat poissulkulistallemme.

Lisätietoa aloitteesta osoitteessa tobaccofreeportfolios.org/the-tobacco-freefinance-pledge.

CDP (aiemmin Carbon Disclosure Project) on merkittävä ja pitkäaikainen sijoittajien vaikuttamiskanava. CDP jakautuu nykyään erillisiin ilmasto-, vesi- ja metsäohjelmiin. Olemme mukana kaikissa kolmessa ohjelmassa. CDP:llä on merkittävä rooli viimeisen vuosikymmenen aikana tapahtuneessa hiilidioksidipäästöjen mittaamisen ja raportoinnin kehityksessä. Sijoittajat ovat jo vuosikausia vaatineet vuosittain tuhansille yrityksille lähetettävässä kirjeessä tietoa yritysten kohtaamista ilmastoriskeistä- ja mahdollisuuksista. Samalla yrityksistä on kannustettu raportoimaan kattavasti kasvihuonekaasupäästöistään. Tämä raportointi mahdollistaa tietojen hyväksikäytön, kun yritysten tulevaisuuden toimintaedellytyksiä analysoidaan muun muassa sijoituspäätöksiä varten. CDP:n tuottama informaatio on myös hyvä lähtökohta erilaiseen ilmastomuutokseen ja muuhun ympäristöön liittyvään vaikuttamiseen. CDP:n vuosien varrella keräämän tietopankin sanotaan olevan maailman kattavin ympäristöön liittyvä tietokanta.

Yhteensä 515 sijoittajaa – joiden joukkoon kuulumme – pyysi tuhansilta yrityksiltä ympäri maailmaa jälleen tietoja ilmastoriskeistä ja mahdollisuuksista samassa yhteydessä, kun yrityksiltä kerätään kasvihuonekaasupäästödataa.

CDP:n vesiohjelman puitteissa yrityksiltä kerätään tietoa niiden veden käyttöön liittyvistä riskeistä ja mahdollisuuksista.

CDP:n metsäohjelma puolestaan kerää tietoa siitä, miten yritykset vaikuttavat tai altistuvat metsien hävittämiselle ja metsäkadolle. Edellä mainitut ilmiöt aiheuttavat 10–15 % maailman hiilidioksidipäästöistä, joten ilmiöt liittyvät läheisesti ilmastomuutokseen.

CDP Non-Disclosure Campaign on kampanja jossa 105 sijoittajaa 23 eri maasta vaatii yli 1000 yhtiötä, joilla on suuri ympäristövaikutus, raportoimaan tietoja CDP:lle. Vaikutuksen kohteena olevien yhtiöiden yhteenlaskettu markkina-arvo on yli 8 000 miljardia Yhdysvaltain dollaria ja yhtiöiden yhteenlaskettujen päästöjen arvioidaan olevan yli 4 800 megatonnia hiilidioksidiekvivalentteja vuodessa, mikä vastaa Yhdysvaltojen vuoden 2017 kasvihuonekaasupäästöjä.

Vaikuttaminen kohdistuu yhtiöihin, jotka eivät raportoi tai ovat lopettaneet raportoinnin CDP:lle. Melkein viides (17%) vaikuttamisen kohteena olevista yhtiöistä raportoi jo entuudestaan yhden ohjelman mukaisesti CDP:lle, mutta eivät raportoi muiden merkittäviksi identifioitujen ohjelmien mukaisesti. Tämän seurauksena yhtiöitä on pyydetty raportoimaan näidenkin osalta.

Lisätietoa CDP:stä ja CDP:n Non-Disclosure kampanjasta osoitteessa cdp.net.

3.3 Yhtiökokoukset

Osallistuimme mahdollisuuksien mukaan yhtiökokouksiin keväällä 2020. Keväällä vallitsevan poikkeusolon takia suurin osa osallistumisista toteutui ennakkoäänestyksen kautta. Kaiken kaikkiaan osallistuimme 17 yhtiökokoukseen.

Petrokemian alan yhtiöt ovat kenties kriittisimpiä toimijoita ilmastomuutoksen näkökulmasta. Kriittisyys tarkoittaa paitsi sitä, että yhtiöillä ja niiden tuotteilla on suuria ilmastovaikutuksia, myös sitä, että yhtiöiden on sopeuduttava merkittävästi toisenlaiseen toimintaympäristöön tulevaisuudessa. Käytimme äänioikeuttamme Exxon Mobilin yhtiökokouksessa toukokuussa.

Vastustimme hallituksen jäsenten valintaa, koska näkemyksemme mukaan yhtiö ei ole osoittanut riittävää vakavuutta lähestymisessään ilmastomuutoksen aiheuttamia riskejä ja ongelmia kohtaan. Ilmastomuutos ja sen huomioiminen yhtiön strategiassa on hallituksen tehtävä. Lisäksi kannatimme osakkeenomistajan ehdotusta riippumattoman hallituksen puheenjohtajan roolista. Näemme jälkimmäisen myös vaikuttavan siihen, kuinka ilmastomuutosta käsitellään yhtiön strategiassa. Lisäksi kannatimme osakkeenomistajan ehdotusta, jonka mukaan yhtiön tulisi raportoida ilmastomuutoksen riskeistä petrokemian investoinneissa. Kannatimme myös osakkeenomistajan ehdo-

tusta lobbaustoimenpiteiden raportoinnista. Vastustimme neuvoa-antavassa äänestyksessä yhtiön johdon palkitsemista. Kannatimme osakkeenomistajan ehdotusta, jonka mukaan yli 10 prosenttia yhtiöstä hallitsevat osakkeenomistajat voisivat kutsua koolle ylimääräisen yhtiökokouksen ilman oikeuden päätöstä.

Yhtiökokouksissa toimitaan FIM Varainhoito Oy:n omistajapolitiikan mukaisesti. Kokoukset, joihin osallistuimme sekä yhteenveto toimista yhtiökokouksissa, on listattu tämän raportin liitteessä 1.

3.4 Suora yhtiövaikuttaminen

Vuoden 2020 ensimmäisen vuosipuoliskon jatkoimme suorien kahdenkeskisten vaikuttamiskeskusteluiden käymistä viiden yhtiön kanssa. Näistä yhtiöistä kolme on eurooppalaisia ja kaksi yhdysvaltalaisia. Yhden yhtiön osalta päätimme lopettaa vaikuttamisen, koska yhtiön kokonaiskuva on kehittynyt jo useamman vuoden positiiviseen suuntaan.

NOVARTIS

Novartista on syytetty viime vuosina muun muassa lahjonnasta ja muutoin vilpillisestä toiminnasta erityisesti Kreikassa. Esitettyjen syytösten mukaan Novartis olisi lahjonut Kreikassa korkeita virkamiehiä markkinoille pääsyä ja lääkkeiden hintojen sopimista vastaan. Aloitimme vaikuttamisen vuoden 2019 ensimmäisellä vuosipuoliskolla ja olemme jatkaneet vaikuttamista vuoden 2020 alkupuoliskolla. Vaikuttamisemme kohdistuu hallintotavan osa-alueelle.

BAYER

Bayer on hankkinut yhdysvaltalaisen Monsanto. Monsanto mukana Bayer ”peri” Monsantoon liitetyt ongelmat. Vaikuttamisemme keskipisteessä on geenimanipuloitujen tuotteiden negatiivinen vaikutus paikallisiin lajikkeisiin. Lisäksi luonnollisten pölyttäjien arvioidaan vähentyneen merkittävästi joillain alueilla kasvimyrkyille resistanssien viljelykasvien vuoksi. Aloitimme vaikuttamisen vuoden 2019 ensimmäisellä vuosipuoliskolla ja olemme jatkaneet vaikuttamista vuoden 2020 ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Vaikuttamisemme kohdistuu ympäristön osa-alueelle.

BHP

Kaivosteollisuudessa on sattunut viime vuosina traagisia onnettomuuksia muun muassa kaivosjätteen säilytyslaitaiden rikkouduttua. Rikkoutumisista on aiheutunut veden ja lietteen virtaamisen asutuille alueille ja vesistöihin. Onnettomuuksista on aiheutunut valtavaa inhimillistä tuhoa ja merkittäviä taloudellisia menetyksiä. Yksi näistä onnettomuuksista on vuonna 2015 tapahtunut Samarcon onnettomuus, jota pidetään yhtenä Brasilian historian pahimpana ympäristökatastrofina. Samarco on Brasialaisen Valen (meidän poissulkulistallamme) ja BHP:n tytäryhtiö. Kaivosteollisuudessa on tehty paljon työtä turvallisuusasioiden eteen onnettomuuksien jälkeen. Olemme myös mukana Mining & Tailings Safety -hankkeessa, joka liittyy tämäntyyppisten ongelmien ehkäisyyn.

BHP:hen kohdistuvassa omassa vaikuttamisessamme keskitymme pääasiassa alueen puhdistamiseen, korvaavien asuinrakennusten rakentamiseen ja asianmukaisten korvausten järjestämisen varmistamiseen. Aloitimme vaikuttamisen vuoden 2019 ensimmäisellä vuosipuoliskolla ja olemme jatkaneet vaikuttamista vuoden 2020 ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Vaikuttamisemme kohdistuu yhteiskunnan osa-alueelle.

WELLS FARGO

Wells Fargolla on ollut kannustinohjelma ja painostava myyntikulttuuri, joka johti siihen, että asiakkaille avattiin esimerkiksi tarpeettomia tilejä ja tilattiin luvatta luottokortteja, jotta työntekijät täyttäsivät heille asetetut myyntitavoitteet. Vaikka Wells Fargo on aktiivisesti pyrkinyt ratkaisemaan ongelmia, yhtiö on edelleen kritiikin, tarkastelun ja tiukan sääntelyn kohteena myyntikäytäntöjen suhteen. Aloitimme vaikuttamisen vuoden 2019 toisella vuosipuoliskolla ja jatkoimme vaikuttamista vuoden 2020 ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Vaikuttamisemme kohdistuu hallintotavan osa-alueelle.

WALMART

Walmartia on syytetty toimista ammattiyhdistystoimintaa vastaan. Kävimme Walmartin kanssa vaikuttamiskeskusteluja vuoden 2019 loppupuolella sekä alkuvuonna 2020. Olemme Walmartin kanssa käytyjen keskusteluiden perusteella saaneet lisätietoa tapahtumista, jotka liittyvät syytöksiin, joita Walmart on kohdannut, sekä lisätietoa tapahtumien jälkeen tehdyistä toimista. Suurin osa tapahtumista sijoittuu 2010–2015 väliselle ajalle ja Walmart on tapahtumien jälkeen muuttanut toimintatapojaan. Käytyjen keskusteluiden perusteella olemme päättäneet lopettaa vaikuttamisen yhtiöön, sillä yhtiön kokonaiskuva on mennyt parempaan suuntaan viime vuosien aikana. Jatkamme silti yhtiön aktiivista monitorointia.

4 RAHASTOJEN VASTUULLISUUSRAPORTIT

Julkaisemme neljännesvuosittain rahastokohtaiset vastuullisuusraportit. Rahastokohtaisissa vastuullisuusraporteissa arvioidaan, kuinka hyvin rahastoissa olevat yhtiöt huomioivat ESG-tekijöitä, eli ympäristöön (Environmental), sosiaaliseen vastuuseen (Social) ja hallintotapaan (Governance) liittyviä tekijöitä. Rahastot saavat ESG-pisteet sekä ESG-luokituksen sen mukaan, kuinka hyvin rahastoissa olevat yhtiöt suoriutuvat ESG-asioissa. Myös osa-aluekohtaiset pisteet julkaistaan. Lisäksi raporteissa julkaistaan ESG-luokitusten jakauma rahastossa sekä rahastojen ESG-luokitusten toteutunut 12 kuukauden muutostrendi.

Raporteissa julkaistaan myös rahastojen positiivinen ympäristövaikutus sekä rahastojen positiivinen sosiaalinen vaikutus. Nämä indikaattorit kertovat, kuinka iso osuus rahastoissa olevien yhtiöiden liikevaihdosta on peräisin ympäristön ja sosiaalisen vastuun kannalta positiivisesta liiketoiminnasta. Lisäksi raporteissa julkaistaan, kuinka hyvin rahastoissa olevat yhtiöt noudattavat YK:n Global Compact -periaatteita. Rahastoissa olevat yhtiöt jaetaan kolmeen luokkaan mahdollisten normirikkomusten ja niiden vakavuuden mukaan.

Myös rahastojen CO₂e-intensiteetin painotetut keskiarvot, fossiilisia polttoainevarantoja omistavien yhtiöiden lukumäärät sekä fossiilisia polttoainavarantoja omistavien yhtiöiden osuus rahastojen markkina-arvosta julkaistaan. Lisäksi raporteissa julkaistaan rahastojen CO₂e-päästöjen kehitys, CO₂e-päästöjen jakauma tason 1 ja tason 2 päästöjen välillä sekä CO₂e-päästöjen jakauma sektoreittain.

5 RAHASTOJEN HIILIJALANJÄLJET

Tuttuun tapaan julkaisemme rahastojen hiilijalanjäljet neljällä tavalla laskettuna. Korkosijoituksille kaikki laskentatavat eivät kuitenkaan ole sovellettavissa. Rahastojen hiilijalanjäljet on listattu tämän raportin liitteessä 3. Julkaisemme luvun, mikäli datan kattavuus on yli 50 prosenttia rahaston sijoituksista.

6 VAIKUTTAVUUSSIJOITTAMINEN

Vaikuttavuussijoittamisessa pääomia kanavoidaan sijoituskohteisiin, joissa tavoitellaan myönteisiä ja mitattavia yhteiskunnallisia tai ympäristöllisiä vaikutuksia rahallisen tuoton lisäksi.

Vuoden 2020 ensimmäisellä vuosipuoliskolla FIM Pääomarahastot sai onnistuneesti päätökseen ensimmäiset rahoituskierrokset kahdessa vaikuttavuussijoitusrahastossa, FIM Lapset ja nuoret I Ky:ssä (Lapset SIB) ja FIM Työllistäminen I Ky:ssä (Työ-SIB). Rahastojen sijoituskohteina ovat julkisen sektorin kanssa tehdyt tulosperusteiset rahoitussopimukset (Social Impact Bond eli SIB). Ensin mainittu rahasto rahoittaa varhaisen vaiheen ennakoivia ja ehkäiseviä toimenpiteitä, jolla pyritään vähentämään syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten tarvetta korjaaville lastensuojelutoimenpiteille, mukaan lukien huostaanotto ja sijaishuolto, joista aiheutuu kunnille suuria kustannuksia. FIM Työllistäminen I Ky:n rahoittama toiminta tähtää pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseen.

SIB-rahastot ja niiden avulla rahoitettavat tulosperusteiset rahoitussopimukset ovat esimerkkejä toimintamalleista, joilla etsitään innovatiivisia ratkaisuja julkistalouden kasvaviin haasteisiin. Suomen julkinen sektori on väkilukuun suhteutettuna maailman suurimpia, ja heikentyvä huoltosuhte kasvattaa vaihtoehtoisten rahoitusmallien tarvetta entisestään. Vaikuttavuussijoittamisesta on kaavailtu yhtä ratkaisua hyvinvointipolitiikan haasteisiin. Toimintamalli tuo julkiselle sektorille yksityisen sektorin tehokkuusmittareita ja arviointikäytäntöjä, ja julkinen sektori maksaa suoritteiden sijaan tuloksista ja vaikuttavuudesta.

Panostamme vahvasti vaikuttavuussijoituskonseptien kehittelyyn, ja pyrimme jatkossakin tuomaan markkinoille uudenlaisia ratkaisuja yhteiskunnan haasteisiin.

7 ILMASTONMUUTOS JA SIJOITTAMINEN

Paljon on puhuttu siitä, kuinka jokainen voi arjen valinnoillaan pyrkiä vaikuttamaan ilmastonmuutokseen, mutta sijoittamisen vaikutuksista ilmastonmuutokseen ja ilmastonmuutoksen vaikutuksista sijoituksiin, on puhuttu vähemmän. Kantar toteutti toukokuussa S-Pankin toimeksiannosta tutkimuksen suomalaisten suhtautumisesta ilmastonmuutokseen ja sijoittamiseen. Tutkimukseen vastasi kaiken kaikkiaan 1 056 suomalaista.

Tuore tutkimus kertoo, että 80 prosenttia suomalaisista on ainakin jossakin määrin huolissaan ilmastonmuutoksesta. 91 prosenttia vastaajista on sitä mieltä, että suurin vastuu ilmastonmuutoksessa on suurilla valtioilla. Vastuunkantajien kakkosena tulevat kyselyn perusteella kansainväliset organisaatiot, esimerkiksi EU (87 prosenttia vastaajista). Kolmanneksi suurimmaksi vastuunkantajaksi nimetään finanssiala. Kaksi kolmesta vastaajasta arvioi, että finanssialan pitäisi kantaa nykyistä enemmän vastuuta ilmastonmuutoksen torjunnassa.

Reilu puolet kyselyyn vastanneista kertoo sijoittavansa. Sijoittajista valtaosa arvioi, että ilmastonmuutoksen huomiointi kannattaa jo puhtaasti taloudellisista syistä. Yli puolet kyselyyn vastanneista sanoi kuitenkin tuntevansa sijoitustensa vaikutukset ja niiden ilmastonmuutokseen liittyvät riskit huonosti. Ainoastaan 6 prosenttia vastaajista sanoo tuntevansa nämä riskit erittäin hyvin. Nuoret ikäluokat tiedostavat ilmastonmuutoksen riskit yrityksille ja sijoituksille vanhempia ikäluokkia paremmin.

Kyselyssä tiedusteltiin myös, millaisia yhtiöitä kotimaiset sijoittajat pitävät kaikkein houkuttelevimpina sijoituskohteina. Kiinnostavimpina sijoituskohteina pidettiin yhtiöitä, joiden tuotteet parantavat energiatehokkuutta. Tällaiset yhtiöt arvioi houkutteleviksi neljä viidestä kyselyyn vastanneesta sijoittajasta.

Vähiten kiinnostaviksi koettiin puolestaan energiayhtiöt, joille hiili on merkittävä polttoaine. Tällaisia yhtiöitä piti houkuttelevina vain joka kymmenes sijoittaja. Kyselyn perusteella suomalaiset sijoittajat vaikuttavat karsastavan etenkin monia fossiilisiin polttoaineisiin tukeutuvia yhtiöitä, kuten öljy- ja kaasuyhtiöitä. 66 prosenttia vastaajista pitivät öljy-yhtiöitä ”ei lainkaan houkuttelevina” tai ”melko vähän houkuttelevina” sijoituskohteina.

LIITTEET

Liite 1

Yhtiö	Päivämäärä	Toiminta kokouksessa
Kone Oyj	25.2.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Wartsila Oyj	5.3.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
QT Group Oyj	10.3.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Outotec Oyj	11.3.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
YIT Oyj	12.3.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Kojamo Oyj	12.3.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Huhtamäki Oyj	29.4.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Orion Oyj	6.5.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Tokmanni Oyj	7.5.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Neste Oyj	18.5.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Nokia OYJ	27.5.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Exxon Mobil	27.5.2020	Kannatettiin kohtia 2, 4, 5, 7 ja 9. Vastustettiin kohtia 1 ja 3. Kohtien 6 ja 8 käsittelyyn ei osallistuttu.
Nordea Bank Oyj	28.5.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Sampo Oyj	2.6.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Stora Enso Oyj	4.6.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Konecranes Oyj	11.6.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä
Valmet Oyj	16.6.2020	Kannatettiin yhtiökokouskutsun esityksiä

Liite 2

Rahasto	CO2e päästöt (tonnia / sijoitettu M\$)	CO2e päästöt yhteensä (tonnia CO2e)	CO2e-intensiteetti (tonnia CO2e / M\$ myynti)	CO2e intensiteetin painotettu keskiarvo (tonnia CO2e / M\$ myynti)	Datan kattavuus
FIM Brands	59	4167	60,4	46	100 %
FIM Eurooppa	130	10477	131	113	99 %
FIM Fenno	176	13682	232	422	82 %
FIM Frontier	187	5178	273	233	63 %
FIM Fossiiliton Eurooppa ESG	19	371	32	32	99 %
FIM IG Green ESG	-	-	-	106	100 %
FIM Kehittyvät Markkinat ESG	118	24739	160	152	98 %
FIM Passiivinen Eurooppa ESG	117	6639	141	112	97 %
FIM Passiivinen USA ESG	52	6421	130	115	99 %
FIM Tekoäly	90	839	81	107	95 %
FIM USA	67	9817	117	141	100 %

Certain information ©2018 MSCI ESG Research LLC. Reproduced by permission; no further distribution.

Miten rahastojen hiilijalanjäljet on laskettu?

CO2e-päästöt-sarake kuvaa salkun normalisoitua osuutta sijoituskohteiden tason 1 ja tason 2 CO2e-päästöistä. Luku on riippumaton rahaston koosta. Koska laskennassa käytetään omistusosuus yhtiöstä -metodologiaa, luku ei sovellu rahastoihin, joissa on muita kuin osakesijoituksia.

CO2e-päästöt yhteensä -sarake kuvaa salkun osuutta sijoituskohteiden tason 1 ja tason 2 hiilijalanjäljestä. Rahaston katsotaan omistavan kunkin yhtiön päästöistä omistusosuuden verran. Luku on riippuvainen salkun koosta. Koska laskennassa käytetään omistusosuus yhtiöstä -metodologiaa, luku ei sovellu rahastoihin, joissa on muita kuin osakesijoituksia.

CO2e-intensiteetti-sarake kuvaa kuinka tehokas salkku on tason 1 ja tason 2 CO2e-päästöjen näkökulmasta suhteessa tuotukseen, jota kuvataan yritysten myynnillä. Rahaston katsotaan omistavan kunkin yhtiön päästöistä omistusosuuden verran. Luku on riippuvainen salkun koosta. Koska laskennassa käytetään omistusosuus yhtiöstä metodologiaa, luku ei sovellu rahastoihin, joissa on muita kuin osakesijoituksia.

CO2e-intensiteetin painotettu keskiarvo -sarake kuvaa salkkuyhtiöiden tason 1 ja 2 päästöjen suhdetta niiden liikevaihtoon. Luku kuvaa salkun altistumista hiili-intensiivisiin yrityksiin. Luku ei riipu omistusosuudesta eikä salkun koosta. Koska luku ei ole riippuvainen rahaston omistusosuudesta sijoituskohteissa metodologiasta, soveltuu se myös rahastoille, joissa on sijoituksia yrityslainoihin.